

PŘÍRODNÍ KRAJINA NATURLANDSCHAFT

Pec pod Sněžkou – Obří důl
Petzer – Riesengrund
Josef Fiedler, 1900, AA

Rozmanitou přírodu Krkonoš obohatily v dobách ledových přírodní prvky severských a jižních velehorských ekosystémů, v nejvyšších místech se dodnes zachovala unikátní arкто-alpínská tundra. V posledních sto letech tato nevelká část Krkonoš vyvolala zájem hostů a poskytla místním lidem téměř celoroční možnost dobrého výdělku. Turisté chtějí vidět ledovcové kary a jezera, skalní výchozy a hřebeny, vodopády, náhorní planiny zaváté několikametrovou vrstvou sněhu. Zvláštním místem je nejvyšší hora Sněžka. Poznávání výjimečnosti a zároveň zranitelnosti krkonošských ekosystémů si vynutilo regulaci lidské činnosti plošnou ochranou horské přírody. V roce 1952 byly nejcennější lokality vyhlášeny chráněnými přírodními rezervacemi a v květnu 1963 na české straně hor vznikl Krkonošský národní park. Od roku 1992 se dělí do čtyř zón na ploše skoro pětapadesát tisíc hektarů. Nejcennější první zóna chrání zachovanou přírodní krajinu maximálním vyloučením lidské činnosti. Zahrnuje arкто-alpínskou tundu, přirozeně bezlesé a botanicky bohaté ledovcové kary, porosty kosodřeviny a klimaxové smrčiny při horní hranici lesa, různé typy rašelinišť i některé níže položené přírodně významné lokality. V druhé zóně leží také přírodní krajina, kde se mohou provádět nezbytné zásahy především v lesích. Spolu s první zónou zabírají méně než devět tisíc hektarů. Třetí zónu tvoří kulturní krajina s lesními porosty, lučnými enklávami a horskými sídly, v kterých převládá původní zástavba. Čtvrtou zónou je ochranné pásmo s ohospodařovanou krajinou a rekreačními středisky. Statut ochranného pásma je velmi důležitý pro zachování příznivého krajinného rázu. Dává správcům národního parku možnost ovlivňovat jednání o dalším vývoji území. Míra a způsob využívání třetí zóny a ochranného pásma se odráží v tlaku na první a druhou zónu. Proto jsou Krkonoše velkoplošným chráněným územím.

1

Die ohnehin abwechslungsreiche Natur des Riesengebirges wurde zur Eiszeit noch durch natürliche Elemente arktischer und südlicher Hochgebirgsökosysteme bereichert, was mehr, in den höchsten Lagen blieb bis heute sogar einzigartige arktisch-alpine Tundra erhalten. Im letzten Jahrhundert hat dieser nicht große Teil des Riesengebirges das Interesse vieler Besucher erweckt, was den hiesigen Einwohnern fast das ganze Jahr über zu einem recht guten Einkommen verhalf. Die Touristen möchten die Gletschergruben und -seen, Felsausbisse und Kämme, Wasserfälle und von meterhohen Schneedecken verwehten Bergebenen aus nächster Nähe betrachten. Nahezu magisch wirkt seine höchste Erhebung – die Schneekoppe. Die Einmaligkeit, gleichzeitig aber auch Verletzbarkeit der Riesengebirgsökosysteme machte eine Regulierung der menschlichen Tätigkeit durch einen großflächigen Schutz der Gebirgsnatur notwendig. Im Jahre 1952 wurden die wertvollsten Lokalitäten zu geschützten Naturreservaten ausgerufen und im Mai 1963 wurde auf der tschechischen Seite der Berge der Riesengebirgsnationalpark gegründet. Seit 1992 ist er in vier Zonen aufgeteilt, die sich auf einer Fläche von insgesamt nahezu 55 000 Hektar ausdehnen. Die wertvollste erste Zone soll die bewahrt gebliebene Naturlandschaft unter größtmöglichem Ausschluss menschlicher Tätigkeit schützen. Sie umfasst die arktisch-alpine Tundra, natürliche Blößen und botanisch artenreiche Gletscherkare, Latschenkiefer- und Klimax-Fichtenbestände an der oberen Waldgrenze, verschiedene Typen von Hochmooren, aber auch einige tiefer gelegene, bedeutsame Lokalitäten. Die zweite Zone bedeckt auch Naturlandschaft, in der jedoch unerlässliche Eingriffe, vor allem in den Wäldern, vorgenommen werden dürfen. Zusammen mit der ersten Zone nehmen sie nicht ganz 9 000 Hektar ein. Die dritte Zone ist Kulturlandschaft mit Wäldern, Wiesenenklaven und Gebirgs-siedlungen, in denen ursprüngliche Bebauung überwiegt. Die vierte Zone bildet ein Schutzband mit bewirtschafteter Landschaft, sowie Urlaubs- und Erholungszentren. Das Statut dieses Schutzbands ist von außerordentlicher Bedeutung für den Erhalt eines positiven Landschaftsbildes. Er gibt den Verwaltern des Nationalparks die Möglichkeit, Einfluss auf die Verhandlungen über die weitere Entwicklung der Region zu nehmen. Das Ausmaß und die Art und Weise der Verwendung der dritten Zone und des Schutzbandes widerspiegeln den Druck auf die erste und zweite Zone. Deshalb ist das Riesengebirge ein großflächig geschütztes Gebiet.